

რამდენიმე საერთოქართველური ლექსემისათვის

ავტორი მაკა ლაბარტყავა

არნოლდ ჩიქობავას სახ. ენათმეცნიერების ინსტიტუტი (საქართველო)

ფილოლოგიის აკადემიური დოქტორი

ელფოსტა: labartkavamaka@gmail.com

ანოტაცია

მოხსენებაში განხილულია „მთა-კლდის“ ნაწილების აღმნიშვნელი ლექსიკური ერთეულები (კონცხი, წვერო, ზეგანი, კინწრუხა, ქიმი, ნაპრალი, ცხვირი, შტო, გოხი, კალთა, ფიქალი, კინკრიხო, ცერი).

განაალიზებულია მთა-კლდის ნაწილების აღმნიშვნელი, საერთოქართველური ძირის მქონე ლექსემები [მაგ.: ს.-ქართველ. *კონცხ „მწვერვალზე ასვლა, მწვერვალი“ → ქართ. კონცხ-ი : ზან. კინწხ-ი || კენწხ-ი ← კონწხ-ი: სვან. კწრწხ- || კწრწხ || კორწხ- (←*კონწხ-); ს.-ქართველ. *კონწ- „მწვერვალი, კენწერო, თხემი, თემო“ → ქართ. კონწ-უ-ხ-ი || კუნწ-უ-ხ-ი, კუნწ-ი, კუნწ-ულ-ი, კენწ-ერ-ო ← *კონწ-ერ-ო : ზან. კვინჭ-გ-ხ-ე ← *კონჭ-უხ-ე, კუჭ-ან-ი ← *კონჭ-ან-ი; ქართულში ცერ-ცერ-ი გვაქვს, რომელსაც მეგრულში ჩანჯ – (ჩან – ჩანჯ-ი კით-ი (ჩან-ი – კით-ი / ჩან – კით-ი „ცერი“ შეესაბამება, ხოლო სვანურში ჩერ – ჩერ –შდ-ოლ (ბალსზემოურში) ჩერ – შტ-ოლ / ლაშხურში), აღდგენილია *ცერ არქექტივი ქართულ-ზანური ერთიანობის ხანისათვის]...

განხილულია ის ლექსიკური ერთეულები, რომელთაც შესატყვისები ეძებნებათ ქართველურ ენებში.

აგრეთვე წარმოდგენილია მოტივაციით მიღებულ სახელთა ანალიზი.

საკვანძო სიტყვები: მთა, კონცხი, წვერი, ზეგანი, საერთოქართველური.